

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Päätös nro 15/2013
22.2.2013

Asia: Kirjallista varoitusta koskeva oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksen tekijä:

A, vartija

Virasto: vankila

Päätös, johon haetaan oikaisua

Vankilan johtaja on 1.6.2012 tekemällään päätöksellä antanut A:lle valtion virkamieslain 24 §:ssä tarkoitetun kirjallisen varoituksen.

Kirjallisen varoituksen perustelujen mukaan A:n käytös vartijan työssä on ollut ristiriidassa virkamieslain 14 §:n kanssa sekä rikosseuraamuslaitoksesta annetun lain 8 §:n kanssa. A on käyttäytynyt epäasiallisesti virka-paikalla työskennellyttä työntekijää kohtaan.

Oikaisuvaatimus

A on vaatinut, että päätös kirjallisen varoituksen antamisesta kumotaan.

Lisäksi hän on vaatinut oikaisua Rikosseuraamusalueen henkilöstöpäällikkö B:n oikeudelliseen arvioon siitä, että hän olisi virkatehtävien hoitamisen yhteydessä ilmaissut varomattomasti hallussaan ollutta yksityisluon-toista tietoa. Tämä oikaisu tulee tapahtua siten, että asia tutkitaan perusteellisesti ja hänen maineensa puhdistetaan tältä osin.

Kirjallisen varoituksen perustana on B:n tekemä esittely, jonka pohjalta vankilan johtaja C katsoo hänen käyttäytymisensä olleen ristiriidassa virkamieslain 14 §:n sekä rikosseuraamuslaitoksesta annetun lain 8 §:n kanssa.

Kirjallinen varoitus on liian vahva seuraamus suhteessa siihen, miten vankilassa muiden virkamiesten käyttäytymiseen on suhtauduttu ja millaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty. C:n päätös ei ole tasapuolinen eikä oikeudenmukainen.

Hänet on kutsuttu 4.4.2012 kuulemistilaisuuteen, jossa olivat läsnä C ja apulaisjohtaja D. Kyseisestä kohtaamisesta C ilmoitti hänelle tekstiviestillä edellisen viikon perjantai-iltana kertomatta kuitenkaan mistä on kyse. Tällaiset tiedot tulisi ilmoittaa virka-aikana suullisesti ja kertoa siinä niistä oikeuksista, joita henkilöllä on. Tuon kuulemisen perusteella C lähetti Rikosseuraamusalueen aluekeskukselle selvityksen käsitellyistä tapahtumista, jotka B on arvioinut ja tehnyt oman esityksensä.

25.4.2012 Rikosseuraamusalueen aluekeskuksen turvallisuuspäällikkö soitti hänelle ja kertoi saaneensa tehtäväksi kuulla häntä hänen käytökseensä liittyvissä asioissa. Kuulemistilaisuus pidettiin 27.4.2012. Tällöin käsiteltiin jälleen kerran kaikki ne asiat, joiden pohjalta C tahtoi ryhtyä toimenpiteisiin.

Rikosseuraamusvirastossa on ollut joitakin vuosia käytössä Varpu – menetelmä, jossa ristiriitatilanteisiin puututaan varhaisessa vaiheessa ja asiat ratkaistaan työyhteisössä. Nyt Varpua ei kuitenkaan käytetty ja asiat hoidettiin raskaissa rattaissa. Hän keskusteli turvallisuuspäällikön kanssa myös anteeksipyyntöhetkestä, joka oli sovittu järjestettäväksi 14.5.2012 hänen käytöksestään kärsineen perheosaston ohjaaja E:n kanssa. Turvallisuuspäällikön mielestä se olisi ollut oikea tapa hoitaa asia.

Hänellä on lääkärin diagnosoima vakava tuoksuyliherkkyys. Kaikki hajusteet saavat hänessä aikaan todella rajuja oireita. Hän on käynyt työterveyden kanssa lukuisia keskusteluja asian tiimoilta ja sopinut työyhteisössä siitä, että hajusteita ei käytetä. Tästä sopimuksesta on tiedotettu myös perheosaston työntekijöitä, joiden tulisi myös lasten kanssa työskentelevinä välttää hajusteita. Tästä tietoisena E kuitenkin kertoi käyttäneensä hajuvettä töihin tullessaan. Aiemmat ristiriidat, joihin B vetoaa, ovat syntyneet tupakan polttamisesta luvattomissa paikoissa.

Käydyissä keskusteluissa hän on myöntänyt oman osuutensa ja häpeää käytöstään. Hän ei ole tahtonut kiusata E:tä eikä ketään muutakaan. Hän ymmärtää, että ilmaisu ”haista” on voimakas ja tuntuu vastapuolesta kurljalta. Auton ratissa kännykkään puhuminen on hänen mielestään edelleen asia, josta tulee ylläpitää keskustelua. C pitää sitä yksityisasiana. Hänen mielestään asia, joka on luokiteltu rikkeeksi, ei ole yksityisasia.

Asian käsittely ja selvittäminen

Vankilan johtaja on antamassaan vastineessa todennut, että vankilan perheosaston vastaava ohjaaja on 20.3.2012 toimittanut hänelle kirjallisen selvityksen työntekijänsä E:n kokemista tilanteista, joihin A liittyi. A:ta on kuultu maaliskuun 2012 aikana tapahtuneista tilanteista ja hän on myöntänyt käyttäytyneensä epäasiallisesti E:tä kohtaan. Koska työrauhan palauttaminen työpaikalle ja myös vankilan ja perhetyö ry:n välille oli tärkeää, A:lle ehdotettiin anteeksipyyntötilaisuutta, johon kutsuttaisiin E sekä

hänen esimiehensä. Anteeksipyyntötilaisuus järjestettiin 14.5.2012 ja A pyysi anteeksi sopimatonta käytöstään E:tä kohtaan.

Anteeksipyyntötilaisuudesta huolimatta C joutui pohtimaan A:n käytöksen puuttumista virkamiesoikeudellisesti, koska käytös oli ollut ilmeisen törkeää ja toistuvaa. A:n virkauralla on ennenkin jouduttu puuttumaan virkamiehelle sopimattomaan käytökseen ja hän on saanut kaksi kirjallista varoitusta, 29.9.2006 ja 19.12.2006. Näiden varoitusten jälkeen hän on ollut vuosilomalla ja sairauslomalla sekä vuorotteluvapaalla huhtikuun 2008 loppupuolelle asti. A:n palattua virkaansa 1.5.2008 hänen työhön paluutaan tuettiin tehostetusti useiden kuukausien ajan vankilan esimiesten ja työterveyden yhteistyössä. Työhön paluun yhteydessä paneuduttiin tukemaan A:ta löytämään sellainen tapa tehdä vankilassa vartijan työtä, ettei ylilyöntejä käytöksen puolesta enää tulisi.

Aiemmat varoituksen sekä lukuisat tukitoimet, joita A:han on kohdistunut viimeisten vuosien ajan huomioiden puheeksiotto tai tässä asiassa toteutunut anteeksipyyntö eivät C:n mielestä riittäneet hoitamaan tilannetta. Hänellä oli vakava huoli siitä, ettei A tosiasiallisesti ota riittävän vakavasti käytöksensä epäkohtia ja on syytä pelätä, että hän palaa taas jossain vaiheessa käyttäytymään työyhteisöä rikkovasti. Tästä syystä hän arvioi, että tilanteessa tulee edetä virkamiesoikeudellisiin toimiin.

Vankilan vastineeseen liitetyn E:n 19.3.2012 antaman selvityksen mukaan A on jo vuonna 2011 syytellyt häntä haisemisesta ja käyttäytyneet häntä kohtaan epäasiallisesti. Tämä käytös kuitenkin loppui ja kaikki oli hyvin, kunnes 8.3.2012 A aloitti työpaikalla jälleen E:n kiusaamisen. A oli kauhistellut kovaan ääneen, että oli nähnyt E:n puhumassa kännykkään ajaessaan autoa ja verrannut tekoa rattijuopumukseen. Seuraavan kerran A oli työpaikalla 10.3.2012 nähtyään E:n alkanut huutamaan, että joku haisee. Kaikki muut vartijat kuulivat A:n syyttelyn.

A on antanut vastaselityksen.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Valtion virkamieslain 14 §:n mukaan virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä. Hänen on noudatettava työnjohtaja- ja valvontamääräyksiä. Lisäksi virkamiehen on käyttäydyttävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla.

Lain 24 §:n mukaan virkamiehelle, joka toimii vastoin virkavelvollisuuksiinsa tai laiminlyö niitä, voidaan antaa kirjallinen varoitus.

Saman lain 66 §:n 2 momentin mukaan ennen kuin virkamiehelle annetaan varoitus, on virkamiehelle varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Hallintolain 34 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa

selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jota saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Saman lain 36 §:n mukaan asianosaiselle on ilmoitettava kuulemisen tarkoitus ja selityksen antamiselle varattu määräaika. Kuulemisesta koskevassa pyynnössä on tarvittaessa yksilöitävä, mistä seikoista selitystä pyydetään. Asianosaiselle on toimitettava kuulemisen kohteena olevat asiakirjat alkuperäisinä tai jäljennöksinä taikka varattava muutoin tilaisuus tutustua niihin.

Rikosseuraamuslaitoksesta annetun lain 8 §:n mukaan sen lisäksi, mitä valtion virkamiesten velvollisuuksista muutoin säädetään, laitoksen virkamiehen tulee kaikissa tilanteissa toimia siten, ettei tutkintavankeuden toimeenpanon ja rangaistuksen täytäntöönpanon tarkoitus eikä virkamiehen puolueettomuus vaarannu.

A:n kuuleminen ennen kirjallisen varoituksen antamista

A:ta on kuultu kirjallista varoitusta koskevassa asiassa ensimmäisen kerran 4.4.2012. Hän on saanut kuulemisesta tiedon vankilan johtajalta tekstiviestillä 30.3.2012. Viestin jälkeen A on ollut useaan kertaan yhteydessä johtajaan, joka on ilmoittanut A:lle, että hän ja apulaisjohtaja haluavat keskustella A:n kanssa työpaikalla tapahtuneista asioista. A:lle on myös kerrottu mahdollisuudesta ottaa luottamusmies mukaan tilaisuuteen.

Ennen kirjallisen varoituksen antamista A:ta on kuultu asiassa vielä toisen kerran 27.4.2012. Kuulemisen on toimittanut turvallisuuspäällikkö, joka on sopinut A:n kanssa kuulemisesta puhelimitse 25.4.2012. Tällöin A:lle on kerrottu mistä kuulemisesta on kysymys sekä mahdollisuudesta pyytää luottamusmies mukaan kuulemistilaisuuteen.

A:lla on ollut ainakin ennen 27.4.2012 tapahtunutta kuulemistilaisuutta tiedossaan kuulemisen tarkoitus. Hänelle on näin virkamieslain 66 §:n edellyttämällä tavalla varattu tilaisuus tulla kuulluksi asiassa, eikä vankilan päätöstä tule kumota virheellisessä järjestyksessä syntyneenä.

Kirjallinen varoitus

A on saanut kirjallisen varoituksen epäasiallisesta käyttäytymisestään virkapaikalla työskennellyttä työntekijää kohtaan. A on myöntänyt tämän todeten kuitenkin kirjallisen varoituksen olevan liian vakava seuraamus hänen käytöksestään. Hän on pyytänyt E:ltä 14.5.2012 anteeksi käytöstään, ja asia tulisi tältä osin olla käsitelty. A on lisäksi vaatinut oikaisua henkilöstöpäällikkö B:n oikeudelliseen arvioon siitä, että hän olisi virkatehtävien hoitamisen yhteydessä ilmaissut varomattomasti hallussaan ollutta yksityisluontoista tietoa.

Kirjallisen varoituksen perusteena on ollut ainoastaan A:n käytös E:tä kohtaan. Hän ei ole saanut varoitusta yksityisluontoisen tiedon ilmaisemisesta virkatehtävien hoitamisen yhteydessä, eikä virkamieslautakunnan toimivaltaan kuulu sen arvioiminen, onko henkilöstöpäällikön arvio A:n toiminnasta ollut perusteltu.

Virkamieslautakunnan päätöksen perusteena on ainoastaan arvio siitä, onko

A:n käyttäytyminen ollut kirjallisessa varoituksessa esitetyn mukaisesti virkamiehelle sopimatonta käyttäytymistä.

A on saanut virkauransa aikana jo aikaisemmin kaksi kirjallista varoitusta, 19.12.2006 virkavelvollisuuksien vastaisesta toiminnasta ja 29.9.2006 epäasiallisesta, virkamiehelle sopimattomasta käytöksestä johtuen. Ottaen huomioon nämä varoitukset sekä A:n toistuva epäasiallinen käyttäytyminen E:tä kohtaan, on vankilalla ollut perusteet antaa A:lle virkamieslain 24 §:n mukainen kirjallinen varoitus virkamiehelle sopimattoman käyttäytymisen perusteella.

Päätös

Virkamieslautakunta hylkää oikaisuvaatimuksen kirjallisesta varoituksesta.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslaki 14 § ja 24 § ja 66 § 2 mom
Hallintolaki 34 § ja 36 §
Laki Rikosseuraamuslaitoksesta 8 §

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Puhejohtaja

Heikki Jukarainen

Esittelijä

Anna Mähönen

Virkamieslautakunnan päätös oli yksimielinen ja siihen osallistuivat puheenjohtaja Jukarainen, jäsenet Äijälä, A. Nieminen, M. Nieminen ja Keturi sekä varajäsenet Heljasvuo ja Strömberg.